

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Meghívó.

Dr. Tüdös János országgyűlési képviselő folyó április hó 3-án, vasárnap délelőtt az Arany Bikaszálló disztermében beszámolót és programbeszédet tart, amelyre a függetlenségi és 48-as párt tagjait és a választópolgárságot tisztelettel meghívja

A függetlenségi és 48-as párt
intéző-bizottsága.

Beköszöntő.

Fiatalon ért s talán épen ezért megacélozza erőmet a debreceni függetlenségi és 48-as párt kitüntető bizalma, mellyel pártlapjának szerkesztését reám bízta. Amikor végig fut szemem a „Debreczen” valahai szerkesztőinek diszes névsorán — negyvenkét év alatt közel husz szerkesztője volt e lapnak, — valahogy olyan bátortalanság — félét érzek: képes leszek-e vajjon méltóan betölteni kiváló elődeim örökét? S az ambicióm hozzátoldja e kérdéshez: vajjon nem tudnék-e még többet, még érdemesebbet produkálni, mint elődeim; vajjon nem

tudnám-e Debrecen városának leg-
régibb lapját egyuttal e város leg-
modernebb s legvirágzóbb lapjává
is tenni?

En ezekre a kérdésekre nem felelek ma. Aminthogy nem adok programot sem, mert a programok hovátovább unalmas sablonokká kezdenek válni, én pedig azt szeretném, hogy a „Debreczen” ne legyen se unalmas, se sablonos. Igéreték és program helyett állandóan jó lapot, gondosan szerkesztett ujságot igyekezem adni a t. olvasó kezébe, akitől csak azt kérem, hogy a megújult szerkesztőség munkásságát jóindulattal legyen szives fogadni. Csekély magam: függetlenségi elvű szabad szellemű ujságíró vagyok; imádom a haladást s gyűlölök mindent, ami maradi; jelszavak hangoztatása helyett tenni szeretek tovább; azok közül való vagyok szóval, akik modern embereknek vallják magukat.

Hadd higgyem, hogy ez a rövid magamismertetés nem idegeníti el tőlem, inkább közelebb hozza hozzám e lap t. olvasóit. Annál kívánatosabb ez, mert én szeretném úgy szerkeszteni a „Debreczen”-t — van

hát mégis valami programom — mint a nyugateurópai lapokat szerkesztik, hogy a lap tartalmának mennyiségileg felét, minőségileg pláne jobbik felét az olvasók szolgáltassák. Ha közönséggel így össze tudnék forrni, nincs kétségem, hogy a „Debreczen”-hez fűzött közös várakozásaink sorra valóra válnának.

Fölösleges hangoztatnom, hogy a „Debreczen” továbbra is radikális függetlenségi lap marad s csak annyit lehetne ehhez hozzáfűznöm, hogy nekem jobban tetszik a bármily szélső, de nemes radikalizmus, mint például a francia kommün brutális radikalizmusa. A most közelgő választási harcok alatt is a függetlenségi elvnek ezzel az értelmezésével igyekezném majd teljesíteni szerkesztői kötelességemet s nagyon szeretném, ha olvasóinkkal e tekintetben is egy véleményen volnék. En vágytam a tisztségre, melyet ma elfoglalok; sok lelkesedéssel viszem harcba kis készségeimet; kérem a t. közönséget, mellyel hosszabb ideje tartok fenn szellemi kapcsolatot e lap hasábjain, tartson meg továbbra is jóindulatában.

Dr Gál Zoltán.

LEGSZEBB FÉRFIKALAPOK FEKETÉNÉL.

Lignyné.

Irta: Heltai Jenő.

Oscar Ligny ujságíró volt, nem nagy tehetség, de kedves, meleg szívé volt. Lelkesedéssel, tüzzel teli szülötte annak az áldott Dél-Franciaországnak, amely a fantasztikát szállítja a józan Párisba. Amikor én megismerkedtem vele, akkor már kitüntetéssel vizsgázott a nyomor-egyetem összes tantárgyaiból és doktora volt a koplalás tudományának. Ekkor már rendben volt a szénája, volt hivatala, lakása, felesége, leánya. Egy nagy leánya és egy kis felesége, egy madaralábu, finom és vékony asszonyka, valami szokatlan szemmel, amelyben fekete, zöld, szürke és sárga színek tülekedtek; mintha az égbolt belezuhant volna a tengerbe és most kölcsönösen el akarták volna egymást nyelni.

Nem titkolom, hogy szerelmes voltam ebbe a Lignynéba. Szerelmes azzal a lírai szerelemmel, amellyel a mult század vége felé a finom lelkek szerettek. Ha elemezem ezt az érzést, csak gyöngédséget és tiszteletet látok benne, az erotikát kiküszöbölte belőle a Lignyné fensősége és megközelíthetlensége. Nem is szólvá arról, hogy az ura barátom volt és hogy ezen az alapon a felesége szent és sérthetetlen volt nekem. És minthogy vágyaim nem voltak, nem is szenvedtem tulságosan sokat ebben a szerelemben, inkább csak a kellemes nyugtalanság izgatótt.

Tudott-e Lignyné erről a szerelemről? Nem is sejtem. Néha úgy nézett rám titkos színi szemének kutató tekintetével, mintha látná mindazt, ami lelkemben történik. De rendes körülmények között a nézése hideg közönnnyel siklott el rajtam, ahogy barátságából részt kaptunk, úgy tudtuk hogy imádja az urát és szívesen meghal a leánya-ért. Ez az egy gyermeke volt, de ez sem illett a lényéhez, amely érintetlenség volt: az örök szüzesség.

Ligny úgy bánt a tizenkét esztendőös leányával, mint egy komoly asszonnyal, a feleségével pedig, mint egy babával. Eké-nyeztette, minden kívánságát teljesítette, úgy vette neki az ékszereket, ahogy a gyermekének a játékszert. De ahogy az asszony nyon atyáskodott, minden szavában valami kis, szelid ingerkedés volt, valami gyöngéd lenézés-féle, akkor még nem tudtam, hogy mi. De ma már tudom, mi volt az: a férfi elkeseredése, aki az imádott asszony érzékeit nem bírja megszólaltatni. Ligny csupa tűz volt, az asszony csupa jég, a férfi az örök imádás. az asszony az örök ijedezés. A végtelen Ligny beleörökött abba, amit megváltottathatónak nem látott és azontul kellő fizetősiával kezelte az ügyet.

Sokat voltunk együtt. Lignynéhoz ve-
gyes és exotikus társaság járt. Svédok, oroszok, japánok, magyarok. Néha franciák is. Ligny amolyan nemzetközi összeesküvő volt, mindenféle nyilvános és titkos bizottságok-

nak: japán propaganda, finn propaganda, török propaganda, ennek elt, itt csapott ki belőle az a tűz, amit otthon az asszony beléje fojtott. Volt egy kedves kis koresmánk, a nová eljarogattunk, ha máskor nem, hát kedden és pénteken, a bouillabaisse és a cassulet napján. A marseillei koresmáros remekbe főzte ezeket a hazai különlegességeket. Ezeket a napokon Ligny sugárzott a boldogságtól és úgy csapta el a királyokat, mint más ember a szakácsneját. Lignyné ezeken az esteken a rendesnél is fagyosabb volt, hallgatott és én, aki áhitatosan csodáltam őt, láttam, hogy a lelke messze van tőlünk és máshol kalandozik. De ha az ura hozzája fordult: arevonásai rögtön megnyűhültek mosolygott és nagy szeméből gyöngédség és hála sugárzott. En, a titokban szerelmes, boldog voltam azzal, hogy így szereti az urát.

Már jó fél éve ismertem őket, mikor egy délután, öt óra felé megláttam Lignynét az utcán. Az én éppenséggel nem előkelő utcában. Ő nem látott engem és én — oh szerelem! — boldogan követtem könnyedén tovasuhanó karesu alakjában. De ez a boldogság nem tartott sokáig. Lignyné pár perc múlva eltűnt a szomszéd utca egyik kapujában. Elmentem a ház elé, amely az utcának jegelegánsabb háza volt, bár két amerikai fogorvos, egy szabónő és egy fűzcsináló is lakott benne, nagy és rideg aranybetűkkel hirdette ezt a tényt. Elhatároztam, hogy megvárom Lignynét. Más dolgom nem

— márc. 31.

A debreceni munkapárt szervezőkedése. A debreceni munkapárt tegnap délután alakította meg az első kerület nagyválasztmányát. Elnök lett Szilágyi Imre, utcai elnökök Tóth István és dr. Brückner Ernő, alelnökök May Andor, Somossy László, dr. Kun Béla a Péterfia-, Publitz Ernő és Klein Ignác a Csapó-utcán. Jegyzőkül Barcsa János dr.-t és Poroszlay Karolyt választották meg.

Képviselőjelölés. A szeghalmi függetlenségi és 48-as gazdapárt a gyomai választókerületben képviselőnek dr. Makai Márton szeghalmi lakost jelölte. Komoly ellenfele Fábry Károly volt orsz. képviselő.

Khuen erőszakosságokra készül. Fővárosi tudósítónk jelentése szerint Khuen a legvégső határidőig halasztani szándékszik a választások kiírását. Minden perccel ki akar használni az ország megdolgozására s hajlandó az erőszak legdurvább eszközeit is igénybevenni. Ezzel a kétségbeesett fegyverrel, mely bizonyára visszafelé fog ejsülni, próbálják most elnyomni a nemzet igazi közvéleményének megnyilatkozását. Bizonyos azonban, hogy minden erőködés dacára, épen ezek miatt is újabb a függetlenségi párt fog többségre jutni.

Jogfejlődésünk hiánya.

Irtá: Álmos Zoltán.

A jog a mindenkor gazdasági viszonyoknak a szülötte s így annak csakis addig van létjogosultsága, míg intézkedés és az alapul fekvő gazdasági viszonyokkal összhangban vannak. Mibelyt ez az összhang megszünt s a gazdasági viszonyok és az azokból sarjadt jog intézkedései nem fedik egymást: a jog megszünt a társadalmi élet szabályozója lenni s a változott viszonyok megközelítik, hogy helyét megfelelő újabb intézkedéseknek adja át.

A gazdasági élet fejlődése tehát szükségképpen maga után vonja a jog megfelelő átalakulását is, mert ahol a jog nem tart lépést a gazdasági élet eme fejlődésével, ott a való élet követelményei és a teteles jog szabályai közt mihamar olyan hiányok, olyan fogyatékoságok tamadnak, amelyek míg egyrészt erköztelenek — mert hisz az erköcs se abszolút, hanem a mindenkori társadalmi és gazdasági viszonyokból táplálkozik — addig másrészt rombolólag hatnak magára a társadalomgazdaságra is s előbb

vagy utóbb, de minden körülmények közt az elentétes érdekek lehető kiegyenlítését és a veszélyeztetett gazdasági érdekek intézményes biztosítását teszik elkerülhetetlenül szükségessé.

Ha az utolsó 20—25 év gazdasági fejlődését tekintjük, lehetetlen, hogy elkerülje figyelmünket az az óriási átalakulás, amelyen gazdasági életünk ez alatt az idő alatt átment.

Földmivélésünk kinőtt a régi keretekből s a patriarchális magtermelés helyett az okszerű, az intenzív gazdalkodás rendszerére tért át.

Kereskedelmünk is kétségtelenül nagyon fejlett s a nemzeti termelésnek egyre nagyobb területeit vonja be a forgalom körébe.

Iparunk is jobban és jobban kollektivizálódik s ha e téren távol is vagyunk attól, hogy gyáripariól beszélhessünk, tagadhatatlan mégis, hogy viszonyaink az utolsó 20—25 év alatt e téren is nagyot javultak, ipari termelésünk egyre jelentősebb mérévket ölt s egyik-másik téren ma már nemcsak a belföldi fogyasztást látjuk el, hanem kivitelre is dolgozunk.

Szóval a multhoz viszonyítva, gazdasági életünk a termelés minden ágában nagyot lendült.

De vajjon lépést tartott-e ezzel a gazdasági átalakulással a jogfejlődésünk is?

Tagadhatatlan, hogy egyrészt a parancsoló szükség, másrészt egyes államfőfűnk böles előrelátása — közállapotaink minden süánysága mellett is — a változott viszonyoknak egyik-másik irányban providált s az eredményes munka az utolsó 20—25 év törvényhozásától sok tekintetben nem tagadható meg.

Am bizonyos az is, hogy a jogalkotás s ezzel a jogfejlődés a gazdasági viszonyok átalakulásának messze mögötte maradt s elmaradásában az állami élet megvilványlásának minden terén oly tömeget engedte összegyűlemleni a megoldandó kérdéseknek, amelyek a fennálló keréket egyre jobban feszegetik s amelyek bár böles és körültekintő, de amellet gyors és radikális munkát igényelnek, ha azt akarjuk, hogy egy egészséges fejlődésnek vessük meg az alapjait s úgy a népjölet, mint ennek intézményes biztosítása terén teherképes pilléreket rakjunk le a szabad és független, a munka- és emberszerető új Magyarország számára.

Ez az én husvéti tanulságom.

volt és tudtam, hogy nem maradhat nagyon sokáig, mert ezen az esten vacsorára hívtak egy pár embert. És lassan és óvatos távol-ságban sétálgatni kezdtem. Reszéről m ndez jóniszeműen és gyanakodás nélkül törőnt, beszélni sem akartam vele, sem elárulni, hogy a közelében vagyok, csak nezn, nezn.

Nagyon belemélyedtem a sétálásba és nagyon elgondolkodtam. Az idő valami rettenetes gyorsasággal repült tova, egyszerre csak hét óra volt. Lignyné pedig még mindig nem jött ki a házból. Azaz: alkalmasint kijött, de én elszalasztottam. Nem lehet másképp, mert a vacsora fél nyolcra volt be-mondva, Lignyné pedig egészen más vidéken, tőlem nagyon messze laktak. Nekem is sietnem kellett, hogy el ne késsem.

Mikor megérkeztem, Ligny nagyon bosszus volt, az asszony még nem volt otthon.

— Kiment az anyjához Passyba men-tegette a feleségét ilyenkor mindig van valami baj.

De ekkor belépett az asszony, sűrű bo-csánatkérések között:

— Oly sokáig kellett az omnibuszra várnom...

— Passyból nagyon keserves az ut, mondta valaki.

— Igen — mondta Lignyné — kivált így estefelé. Négy óraker, amikor kimentem, nagyon kellemes volt.

Vacsorához ültünk, de én egy falatot sem bírtam lenyelni. Lignyné hazudott.

Lignyné megesalta az urát, ez, csak ez járt a fejemben. És a lelkem mélyön gyűlölem és megvetetem. Pedig ezen az esten gyönyörű volt, szemében kavargtak, örvény-letek a színek és ma megint úgy nézett rám, mint aki mindent tud, mindent, ami a lelkemben történik.

Ezen az estén korán hazamentem. Le-feküdtem, de egész éjjel nyitva maradt a szemem. Egy pillanai g sem gondoltam arra, hogy ha Lignyné mar ugyanis megesalta az urát, miért nem velem csalta meg? Csak Lignyt s jnáltam, meg a nagy leányát, meg magat Lignynét is. És éreztem, hogy nem bírok többé az lenni, aki voltam, meg kell szüntetnem a velük való barátkozást. Kez-dtem elmaradozni a társaságukból, ellenben egyre sűrűbben láttam Lignynét egyedül vagy... igen, egy fiatal emberrel. A szere-tőjével. Azon a vidéken biztonságban tudták magukat, nyiltan mutatkozni mertek. Egy-szer az asszony is észreve t engem: éppen az utcasarkon toppantam elejük. Egészen véletlenül. Az asszony elsápadt, de én nem köszöntöm és közömbösen mentem el mel-lette. Mintha nem látnám. De nagyon jól tudta, hogy látom, érezte azt is, hogy tudom a titkát. És amikor legközelebb találkoztunk, mérheteien gyűlölettel nézett reám. Erre egészen elmaradtam a házukból.

Egyszer táviratot kaptam Lignytől. Ennyit:

— Jöjjön rögtön, nagy baj van, Oscar.

Városi közgyűlés előtt.

(A szervezési szabályrendelet sorsa. — A hatodik reformatus templom.)

Debrecen, március 31.

Az áprilisi közgyűlés előkészítése nagyban folyik. Nagyonfontosságú ügyek kerülnek a közgyűlés elé, mint a szervezési szabályzat módosítása, a kulturpalota ügye s a megüresedett tanácsnoki állások betöl-tése.

Ma délután összeült a jog- és pénzügyi bizottság. A kitűzött ügyek között legneve-zetesebb volt a szervezési szabályzat módo-sítása, amelyet a bizottság visszatart a ta-nácsnak újabb tervezet előkészítése végett. A másik a ref. egyház kéreime a hatodik ref. templom helyének kijelölése iránt.

A bizottság többsége a mellet foglalt állást, hogy a varga-utcai részen telket nem jelölt ki, hanem átiratot intéz az egyházhoz, hogy az esetben hajlandó segédkezett nyuj-tani a város, ha a templomot a Homokkert-ben építik fel.

Az ülésen Vecsey Imre főjegyző elnö-költ. Jelen voltak dr. Vargha Elemér tanács-nok, dr. Magoss György főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Török Gábor, Borsos József, Komáromi Antal, dr. Tüdös János, dr. Fejér Ferenc, Szilágyi Imre, Komlóssy Ar-tur, ifj. Schwarcz Vilmos, dr. Lőfkovics Már-ton, dr. Bacó Dező, Sinka Sándor, Csanak József, Kaszanyitzky Andor, Rackl Antal, Nagy Jakab, Csoka Samu, dr. Freund József, Kardos László bizottsági tagok és dr. Tóth Emil jegyző.

Vecsey Imre főjegyző előterjesztette a belügyminiszternek a szervezési szabályzat módosítására vonatkozó leiratát. A miniszter a fokozatos rendszert kívánja megvalósítani. A főjegyző el is készített egy táblázatot, — amelyet a tanács tárgyalta s el is fogadott. E szerint az állami tisztviselők fizetése szerint hat osztályba sorozták a városi tisztviselőket. Az így megállapított fizetések mintegy 48 ezer koronával terhelik meg a város költségvetését.

Komlóssy Artur nem fogadja el a fo-kozatos rendszert. A miniszternek ez a ki-vánata erősen sérti a törvényhatóság au-tonomáját. A mostani rendszert ajánlja elfo-gadásra.

Dr. Fejér Ferenc a fokozatos rendszer-nek a híve, mert ezt tartja a legalkalma-sabbnak a város érdeke, továbbá az igazság és méltóosság szempontjából.

Dr. Magoss György Komlóssy Artur-al egyetért abban, hogy a miniszter leirata sérti a törvényhatóság autonómáját. De a mostani rendszert még sem találja egészen

Odarohantam. Ligny ott ült a nagy leányával. A szemük ki volt sirva.

— Az asszony megszökött — mondta Ligny és sirt, mint egy gyermek.

Mit mondanám volna neki? Hallgat-tam és a kis leány arcát ciróztattam.

— Ligny — mondtam csöndesen, ami-kor láttam, hogy egyre levertebb lesz — ne sirjon. Nem érdemes.

— Nem érdemes... nem érdemes — ismételte göpiesen. — És maga tudta... maga volt az egyetlen, aki tudta.

— Én tudtam?

— Igen. Miért nem mondta meg nekem?

Megint hallgattam. Ez is olyan kérdés, amire nem lehet felelni.

— Az asszony megírta, hogy maga tudta... egy szenator fiával szökött meg.

A kis leány kiment a szobából. Kinos volt ezt a beszélgetést hallania. De Ligny elvesztett minden mérleket, egy óráig úgy ült, mint aki nem tudja, hogy mi történik körülötte. Egyszerre azonban megváltozott. A vonásai megkeményedtek. Láttam rajta, hogy magában elintézte az asszonyt. És meg-razta a kezemet:

— Köszönöm, hogy eljött. Köszönöm azért is, mert már bevallhatom... izé... tudja, az asszony... nem volt a feleségem.

Bamulva néztem rá.

— Nem, — mondta most már egészen könnyedén — csak a szeretőm volt.

célvezetőnek. Indítványozza, hogy adják vizsát a tanácsnak a kérdést, hogy dolgozzon ki több osztályos táblázatot, amely a polgárnevelésről kezdődnek az első osztály.

Dr. Tüdös János Magoss György indítványát fogadja el. Mondja ki a bizottság már most, hogy megartja a fokozatokat az egyes osztályokban, kivéve az első osztályt az összes tisztviselőket: 12 osztályba sorozza.

Vita után a bizottság elfogadta dr. Magoss György indítványát, mely szerint a kérdést visszaadják a tanácsnak azzal, hogy dolgozzon ki új táblázatot.

A Debrecen-hajdusámsoni h. é. vasutár. t. kérelem intézett a tanácshoz, amelyben Nyirbátorig tervezett vasutó céljaira újabb száz ezer koronás hozzájárulást kér. A bizottság dr. Freund Jenő és dr. Tüdös János indítványára egyhangúlag megszavazta a hozzájárulást.

A Debreceni Termény- és Áruraktár felebezésének a kövezetvám visszaterítése ügyében helyt adtak.

Elhatározták a Megyeri Miklós tulajdonát képező Hüvelyes-utca 5. sz. háznak huszezer koronát való megvételét.

Felolvastak ezután a ref. egyház kérelmét, amelyben a Varga-utcai részen építendő templom céljaira telek kijelölését és egy millió darab tégla megszavazását kéri.

Dr. Magoss György főügyész indítványozza, hogy ne jelöljenek ki ezen a részen teleket. Kösse magát a város ahhoz, hogy a templom a Homokkertben építtessék fel, mert ezt követeli a város érdeke. Az egy millió téglát megszavazza.

Márk Endre, Komlóssy Artur és dr. Bacso Dezső is hasonló értelemben szólnak fel.

A bizottság ennek alapján javasolja, hogy a közgyűlés csak abban az esetben adjon a templomhoz hozzájárulást, ha azt a Homokkertben építik fel.

Az ülés délután 6 órakor ért véget.

Eröss püspök Ökörítón.

— március 31.

A szatmár-ökörítói megrázó katasztrófa százaknak tűzhalála, mely felett az egész ország méltán gyászolt, mely még más országok, messze városok lakóit is lázba hozta, közelről érintette a tisztántuli református egyház püspökét. Eröss Lajost is, ki az egyházi hatósága alá tartozó buzgó és vallásos ökörítói egyház tagjainak pusztulásán keseregve március hó 30-án, szerdán, gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok, Rózsa Sándor egyházkerületi pénztárnok, Hajdu Zsigmond püspöki titkár és Szarka Boldizsár segédlelkész kíséretében Ökörítón megjelent a körülmények tanulmányozása, a siralmas helyzet szánálása céljából.

Epen egyik szerencsétlen áldozatnak, súlyos égési sebeiben meghalt leánynak temetése következett és a főpásztor a romok felett az összesereglett néppel a fekete koporsó mellett, melynél csak a gyülekezet életben maradt tagjainak kétségbeesése lehetett sötétebb, megállott és a sirókkal együtt sirván tartott a lelkegyszerű ható, a sziveket megrázó, de egyszersmint megnyugtató és megvigasztaló beszédet. — Hazajövén pedig nyomban intézkedett, az esperesekhez körlevelet intézett, hogy a szerencsétlenek felsegélése céljából azonnal indítsák meg a gyűjtést.

Eröss püspök: akciója valóban méltó a legnagyobb magyar ref. egyházkerület főpásztorához.

Kalotaszegi kiállítás Debrecenben.

A székely háziipar diadala.

Debrecen, március 31.

Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester és Végh Gyula reedőrfő kapitány védősége mellett holnapról, április 2-től kezdve alkalmat nyer városuk közönsége, hogy egy szokatlannul kelvős, intin és érdekes kiállításban találjon gyönyörködött szórakozást, ami egyszersmind hasznos tanulmányul is fog szolgálni.

A Bánffyújnyad és Kolozsvár közt elterülő Kalotaszeg hegyvidéki községeinek szegénysorsu tiszta magyar lakossága évtizedek óta iparüzéssel keresi meg kenyerét. A férfiak butorokat, különféle irodai és szalontárgyakat faragnak tömör keményfából a leglelkismeretesebb gondossággal. Ezt a kézi foglalkozásukat valóságos művészetig vitték, olyan csinos, tetszetős és gondosan elkészített minden egyes a kezük alól kikerülő tárgy. Amellett hamisítatlan tiszta magyar motívumok, amelyhez hasonló nemcsak Magyarországon, de a világ egyetlen helyén sem állítanak elő. Ezeknek az ipartermékeknek értékesítésére Kőrösfőn iparpártoló szövetkezet alakult, amely a kész árukat az egyes iparüzőktől átveszi és azonnal kifizeti, hogy azok munkájukért a fenntartásukhoz szükséges kerestetükre ne legyenek kénytelenek addig várni, amíg vevő jelentkezik.

Ez a szövetkezet most Budapesten központi telepet létesített és a fővárosban állandó háziipari kiállítást nyit meg a kalotaszegi kézi ipartermékekből. Elhatározta azt is, hogy az ország jelentékenyebb vidéki városaiban, így Debrecenben is vándor kiállítást rendez. Ezeket a kiállításokat nemcsak a kőrösfői szövetkezet háziipari eikkeli, hanem a kalotaszegi nők bámulatosan szép hímzései, a híres „kalotaszegi varrottas“-ok is szerepelni fognak.

A tősgyökeres magyar, kéziipart üzö lakosság megélhetése fogja előmozdítani mindenki, aki a hazai ipar emiáns pártolásával ezt a kiállítást, melyet díjtalanul tekinthetnek meg, megátogatja és a tetszetős, hasznos és meglepően olcsó művészi tárgyakból vásárol.

A kiállítás a budapesti telep igazgatója, Bokor Imre fogja vezetni.

A kiállítás megtekinthető a debreceni ipartestület dísztermében Simonffy-utca 1. (városi bíróság) naponta d. e. 9-1-ig, d. u. 3-7-ig. Megnyílik 1910 április 2. szombaton, b-zárul 1910. április 10. vasárnap este. B-lepő díj nincs!

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Ma, pénteken, 1910 április 1-én
Tanitonő.

Holnap, szombaton, április 2-án
Luxemburg grófja.

Heti műsor: Vasárnap délután: „Kornevillei harangok“ (Sziklai Miklós fellepte). Este: „Pillangó kisasszony“ (jótékonycélu előadás).

*Sziklai Miklós vendégjátéka. Sziklai Miklós, a régi kiváló színművész tegnap este a „Tisztaak a zárdában“ Bried abbéjának szerepében bucsuzott el a debreceni közönségtől. A kiváló művész korához képest bámulatosan friss temperamentummal játszott, régi keeves szerepét mesterien alakította. A közönség lelkesen tapsolt és sokszor a függöny elé szólította bizonyosságával annak, hogy Sziklai nemcsak a régi idők közönségének volt kedvence, hanem a mai közönség is szeretettel veszi körül. A többi művészek és művésznők a régi szereposztásban lelkes odaadással igyekeztek a bucsusste szépségét emelni.

*Luxemburg grófja. Szombaton került színre Lehar világhírű operettje, melynek minden előadása eddig pötszékés zsufolt ház előtt folyt le. A főbb szerepeket csak úgy, mint eddig: Zilahyné, Szilassy, Gerő Ida, Horváth, Kardos, Ligei, Torma és Kemény játszik.

*Zách Klára. Érdekes bemutató előadás lesz színházunkban a jövő hó közepén. Az igazgatóság ugyanis április 17-re kitűzte a „Zách Klára“ történelmi daljáték előadását. A darab — melynek szövegét dr. Major Simon írta, zenéjét pedig dr. Székely Sándor és Szabó Emil szerezték — gondos előadásban kerül színre. A főszerepeket Zilahyné (Kázmér lengyel herceg), Bárdos Irma (Klára), Horváth Kalmán és Kemény Lajos (krónikás diákok) adják. A poétikus szépségekben bővelkedő darabnak különösen figyelemreméltó a zenéje, mely minden ízében magyaros, menten minden sablontól. Érdekes megemlíteni, hogy a szerzők közül dr. Major Simon ügyvéd, dr. Székely Sándor kir. törvényszéki jegyző és Szabó Emil vármegyei árvaszéki helyettes elnök. Utóbbinak városunkban kiterjedt rokonsága van.

Mössmer József öngyilkos.

— Fővárosi tudósítónk jelentése. —

Budapest, március 31.

Ma délelőtt Koronaheroeg-utca 12. sz. alatti üzletének alsó raktárában agyonlötte magát Mössmer József fővárosi kereskedő.

Mössmer József régi és tekintélyes család sarja; már atyja is tekintélyes kereskedő volt és amikor az 1850-ben alapított üzletet atyjától 1878-ban átvette, az már a főváros legelső üzleteinek egyike volt Mössmer József fellendítette az üzletet és a személye is a budapesti kereskedő világban nagy tekintélynek örvendett. Elnöke volt a fővárosi kereskedők egyesületének, kamarai tag, fővárosi bizottsági tag stb.

Családjával Andrássy-ut 45. szám alatt lakott. Egy leánya és két fia van, dr. Mössmer Pál és ifjabb Mössmer József, tartalékos huszárhadnagy. Mindketten a cégben vannak és atyjuk üzletét vezetik.

Mössmer két év óta beteg. Akkor részleges szélhűdés érte és attól fogva állandóan ideges volt és folyton attól félt, hogy a szélhűdés megismétlődik. Tegnap este sokáig dolgozott üzletében, majd a fővárosi kereskedők egyletének titkárával elment a Sas-körbe vacsorázni. Már 10 órakor otthon volt lakásán s az éjszakát nyugodtan töltötte.

Ma korán reggel elment az üzletbe, de annyira ideges volt, hogy elment a Dunaparttra sétálni.

Tíz óra felé visszajött az üzletbe. Ott már jelen volt két fia is: dr. Mössmer Pál lent dolgozott a raktárban, amely a souterrainben van, míg ifjabb Mössmer József Kiersiecky István könyvelővel az üzletben állította össze a számlákat.

Egyszerre a pincehelyiség Párisi-utcai részéről dörrenés hallatszott. Odasiettek és a földön fekvő, vérében találták az öreg urat. Browning pisztollyal halántékon lötte magát és nyomban meghalt.

A helyszíntre a IV. kerületből bizottság ment ki, a bizottság vezetője, állítólag fogalmazó, mások szerint rendőrgyakornok, nagy hatalmának lehető teljes kidomborítása mellett lezáratta az üzletet és jegyzőkönyv felvétele után elszállította a holttestet a bonctani intézetbe.

Kétségtelen, hogy Mössmer idegrohamban követte el az öngyilkosságot. Egy cédulát találtak holtteste mellett, amelyre ezt írta: „Ne vigyenek haza.“

EGYHÁZ.

Egyházi közgyűlés. Az ágost. hitv. ev. egyház április hó 3-án, vasárnap d. e. 11 órakor a templomban közgyűlést tart, melynek tárgyai 1. évi jelentés, 2. mult évi számadás, 3. folyó évi előirányzat. Ezen közgyűlésre az egyház tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Elnémult harangok.

Ökörítő pusztulása.

Debrecen, március 31.

Az ökörítői katasztrófa utolsó áldozatai közül ma ismét meghalt tiz ember. Ez után a tiz haláleset után alig néhányan maradtak még életben, akik többé-kevésbé súlyos sebekben fekszenek odahaza. A szomszédos községekből még most is érkeznek Ökörítőra emberek, akik hozzátartozóikat keresik.

Ma már teljes erővel folyik a vizsgálat is abban az irányban, hogy terhel-e valakit mulasztás és felelősség a szerencsétlenség okozásában. Ökörítőra érkezett ma a csendőrségi vizsgálat vezetésére Nagy Gábor ezredes, csendőrkerületi parancsnok s eljárása eredményéről jelentést küldött a belügyminiszternek. Jelentést tett a helyszínről Kerekes István közegészségügyi felügyelő is, akit ugyancsak a belügyminiszter küldött a faluba.

A tűzkatasztrófáról újabb részleteink a következők:

Elnémult harangok.

Egy szemtanu írja a következőket:

Ma reggel megütözéssel tapasztalta a mélységes gyászba borult lakosság, hogy nem szól a harang, amely hétfő hajnal óta ugyszólván folyton-folyvást zugott. Csakhamar kiderül, hogy mi az oka a harang elnémulásának. Nincs, aki kongassa. A harangozó is elpusztult a véres husvétvasárnap este. Es eddig felváltva vállalkozott egy-egy polgár arra, hogy harangozzon. Amikor így valakire szükség van és hiányzik, akkor tudja meg csak az egész falu népe, hogy az is odaveszett a halálbalon. Hiába keresik a a kisbirót, a baktort, a postáslegényt...

Az alispán jelentése.

Nagykárolyból, Szatmármegye alispáni hivatalától tegnap délelőtt az ökörítői tüzeire vonatkozóan a következő jelentést küldték a belügyminiszterhez:

Az Ökörítő községben e hónap 27-én este 8-9 óra között kiütött tűzvész körül ményeire vonatkozóan a vizsgálat a következő adatokat derítette ki:

A községben táncmulatság volt abban a csürben, ahol később kiütött a tűz. A csür papirdiszitáenyekkel volt ékesítve, lámpionokkal és petróleumlámpákkal világítva. Egy lámpion meggyuladt és eutól a gyulékony díszitmények tüzet fogtak. A tűz igen nagy gyorsasággal harapózott el. A jelenlevők remünten igyekeztek menekülni. A kapunál leuportak egymást és ezárták a kijárást. A mentés lehetetlen volt. A járási főszolgabíró, valamint a gyarmati és mátészalkai főszolgabíroság azonnal megjelentek a helyszínen. A törvényeszeki vizsgátoíró két törvényeszeki orvossal szintén megjelentek a helyszínen és a vizsgálat megejtése után megadták a temetési engedelmet. A főszolgabíroság megette a szükséges intézkéseket és a többi között intézkedett a hullaszállítási engedelmek iránt is. A főszolgabíróval együtt megjelent járási orvos és a körorvosok a kora reggeli órákban megszámlálták a holttesteket és megállapították, hogy 283-an a tűznek nyomban áldozatul estek. A hullák közül 122 folismerhetetlen volt. Ezeket közös sirba hettón eltemették. A folismert hullákat tegu p temették el. A 27 súlyosan sérült közül hat embernek sérülései halálosak. — A sérültek gyógykezelésére és egyéb egészségügyi intézkedésekre vonatkozó utasításokat a jelen levő orvosoknak és vármegyei főorvos személyesen adta meg. A súlyosan sérültek a kórházban vannak elhelyezve. A hatóság, élükön az alispánnal, állandóan a helyszínen tartózkodik. Az anyakönyvvezetők megfelelő eljárásra utasítattak. Az eltuntek bejelentésére a környező községek megkerestettek. Társadalmi segítőké az eddigi jelentések szerint nem szük éges, mert a község vagyonos. Az árván maradt gyermekekről a hatóságknak kell megfelelően gondoskodnia.

A csendőrezredes jelentése.

Nagy Gábor csendőrezredes a következő távirati jelentést küldte a belügyminiszternek:

A csendőrkerület tegnapi távirata kapcsán Ökörítőról jelentem, hogy a katasztrófa 27-én este fél zilenekor történt egy lámpion meggyuladása folytán, melytől a csür teteje azonnal tüzet fogott. Nyitva csak egy kis ajtó volt. A megrémült tömeg a zárva lévő két nagy kapu felé tódult, de ott megtolult és mire a két kapu kitéregett, az égő fedél rájuk esett, így az alul lévők agyontapostattak a felüllevők által, a felüllevők pedig elégték. Az eddigiek szerint bennégett 262 fő, súlyosan sebesült 69, ezekből azóta meghalt 24. Bennégett egy hadseregbeli huszar és egy vonat-katona. Egy gyalogos megsebesült. Egy szabadságos csendőr is volt benn, de megmenekült. Kitéte még nincs tudva. Közbiztosságról és a sebesültek gyógykezeléséről godoskodva van.

A közegészségügyi felügyelő.

Kerekes közegészségügyi felügyelő, akit a belügyminiszter küldött ki Ökörítőra, a következőket jelenti:

Az ökörítői tüzesetnél bennégett 262, megsérült 60, kik közül eddig meghalt 24. Összes halálozás a mai napig 286. Összes elhaltakat eltemették. A hatósági intézkedések minden irányban kielégítők. Segítség-ről és gyógyszeréről gondoskodás történt.

Egy halott hős.

Több hőse volt a rettenetes katasztrófának, akik azóta már csendesen pihennek valamelyik jeltelen hant alatt az ökörítői temetőben. Ilyen hős volt Izsépi József is, aki két szép leányával, a 19 éves Annával és a 17 éves Erzsiké el ment el a szomorú végü táncmulatságra. Amikor a tűz kiütött, Izsépi a csürbe vezetö kis ajtó közelében tartózkodott, míg a leányai tőle nem messze táncoltak. Amikor a meggyuladt lámpiontól lángra lobbant a csür belseje, Izsépi az általános kavarodás és tülekedés közepette önkéntelenül az ajtóhoz ugrott és az első között volt, akik sértetlenül jutottak ki a szabad levegőre. Amint kiért, eszébe jutottak a lángtengerben rekedt leányai. Habozás nélkül megfordult, hogy segítségére siessen az élet-halálharcot vivó gyermekeinek mentésére. Ekkor azonban már a kis ajtónál egymást letiporva, egymás hátán kapaszkodva, csuszva tolongtak az emberek és sikoltozva, rimázkodva nyujtották kezeiket kifelé, kívülről várva a segílyt. Izsépi megragadta azoknak karjait, akiket elért és órási erőfeszítéssel sikerült neki öt-hat embert ijékppen kihuzni az életéért küzdö embertömegből. Ezek csupán neki köszönhetik megmenekülésüket. A megmentettek között volt kisebbik leánya, Erzsike is. Az idősebbik leányát azonban nem látta az ajtónál tolongók között és a bátorlelkü apa másik gyermekét is meg akarta menteni. Óriási erőfeszítéssel az ajtónál heverö emberek fején keresztül leánya ugra behatolt az égö csürbe, hogy másik leányát is megtalálja. Alig jutott azonban be, amikor recsegve-ropogva beszakadt a bennrekedtek feje fölött az égö tetö és a leányáért a lángok közé behatolt hős apa is ott pusztult el másik gyermekével együtt. Másnap találták meg szénné égett hulláját, valamint odaveszett leányát is.

Részvétáviratok.

A király a kabinetiroda utján újból érdeklödött az ökörítői szerencsétlenségről, amelyről részletes jelentést kért. Fallières a francia köztársaság elnöke, a következő részvétáviratot küldte a királynak:

— Elénk megilletődéssel értesültem az Ökörítón történt rettenetes szerencsétlenségről és indittatva érzem magam, hogy es. és kir. Felséged előtt a legőszintébb részvétemnek adjak kifejezést ama fájdalmas rokonézzéssel, amelyet az áldozatok családjai iránt érzek.

Chier Charlesné, a bécsi udvari Opera énekesnöje levelet irt a magyar királyi Opera igazgatóságának, amellyel közölte, hogy díjtalanul föllép az ökörítőiak javára rendezendö operai előadáson.

Szatmár, március 31. Ma temették el az ujonnan meghaltakat. Még 50 sebesült vivódik a halállal. Két ember megörült. A hatóság nem helyez vád alá senkit, mert mulasztás nem történtés senkit sem terhel a felelősség.

UJDONSÁGOK.

Segítség Ökörítő árváinak.

A debreceni adományok.

Jólesö érzéssel, olvasóink jószívüségére iránti teljes elismeréssel jelenthetjük, hogy az ökörítői szerencsétlenség javára egyre fokozottabb mértékben érkeznek be szerkesztőségünkhöz az adományok. Nem csalódtunk tehát azoknak a jó lelküségében, kikhez segílytkérö felhívásunkat intéztük. Jól tudtuk, hogy Debrecen társadalma nem veheti tudomásul ezt a rettenetes katasztrófát anélkül, hogy kegyes könyöradományaiival istápolni, felsegélni ne igyekeznek a kenyérkeresök nélkül maradt aggokat gyermekeket.

Tegnap a következő adományokat kaptuk:

Czeplédy Gyula gyűjtőívén:

Czeplédy Gyula	2 kor. — fill.
Barra Gyula	1 " — —
Mezei Dezsö	2 " — —
Rácz Ernö	1 " — —
Móricz József	— — 50 fill.
N. N.	— — 30 fill.
Zoltán Ignác	1 kor. — fill.
Szell József	2 " — —
Ifj. Schwartz Vilmos	5 " — —
Kohn H.	— — 30 fill.
Kösa Ferenc	1 kor. — —
Somogyi Imre (Kaba)	1 " — —
Juhász Sándor	— — 30 fill.
Jónás Mör	2 kor. — —
Thaisz Artur	2 " — —
Bészler és Dávid	2 " — —
Krausz Kálmán	1 " — —
Vida Miklós	1 " — —
Mentze Henrik	2 " — —
Magyar Lámpagyár	— — 60 fill.
N. N.	— —
összesen:	30 kor. — —

továbbá:

Dr. Körösi Kálmán	20 kor.
Dalmy Kálmán	20 " "
Dr. Nagy Gábor	10 " "
Liszka Nándor	10 " "
Debreczeni Ferenc	5 " "
X. J.	2 " "
Fenyö Mihály	2 " "
F.	5 kor.

Itt emlitjük meg, hogy Fürst Béláné urnö nem 2 koronát küldött hozzánk az ökörítőiak javára, mint tegnap tévesen jeleztük, hanem 3 koronát.

Eddigi gyűjtésünk, hozzáadva az első napon beérkezett 48 korona összeget, 150 koronát tesz ki. Ez összeget Ilsvay Aladár szatmármegyei alispán címére a mai napon postára tettük, hogy az első segílynyújtásnak, az első könyek letörülésének a mi kedves olvasóink is részesei lehessenek.

Az eddig begyült összeg azonban felette kevés még. Ökörítón több mint harmadfélszáz család áll támasz nélkül. Az emberek oly könynyen költenek egy-egy koronát

nult a lakása elé, hol újra meg újra lelkesen éljenztek a fáradhatatlanul buzgólkodó pártelnököket.

A temesi főispán installációja.

Temesvár, március 31. Ma folyt le Jovanovits Istvánnak, Temesmegye és Temesvár város új főispánjának installációja. A termet teljesen megtöltő függetlenségi párti megyebizottsági tagok óriási lármával fogadták a főispánt, úgy, hogy a nagy zajban sem az eskümintát olvasó főjegyző, sem az esküt utána mondó főispán hangja egyáltalában nem hallatszott. A beiktatás így csaknem meghiusult.

Készülődés a választásokra.

Budapest, március 31. A választásokra nagyban készül a kormány. Ma délelőtt értekezlet volt, amelyen részt vettek Hóderváry, Hieronymi és Lukács miniszterek és Jeszenszky államtitkár. — A tárgyalás eredménye nem került nyilvánosságra.

Kragujevics Spázó bűnpöre.

Budapest, márc. 31. Kragujevics Spázó bűnyügyében ma terjesztette be az országos egészségügyi tanács a szakvéleményt arra vonatkozólag, hogy Engel Gyula öngyilkos volt-e, vagy erőszakos halállal halt meg. A vélemény szerint kizárt dolog, hogy Engel öngyilkos lett volna, ami Kragujevics bűnsége mellett bizonyít. A tárgyalás napját legközelebb kitűzik.

Az erzsébetfalvi sikkasztás.

Budapest, március 31. A vizsgálat teljes részletességgel megállapította az erzsébetfalvi sikkasztás részleteit. A sikkasztó pénztáros Kollát György 33 ezer koronát sikkasztott készpénzben és 90 ezret értékpapirokban. Kollát készült a sikkasztásra, mert házáat a feleségére íratta s arról 5000 korona terhet töröltetett. Kollát nejét letartóztatták, mert bizonyos, hogy része van a sikkasztásban.

Az operaház férfikara a kultuszminiszternél

Budapest, március 31. Ma délben az operaház férfikara küldöttségileg tisztelgett gróf Zichy János kultuszminiszternél és kérték, hogy fizetésük javítása és rendezése érdekében tegyen lépéseket. A miniszter a küldöttséget kegyesen fogadta és megígérte, hogy ügyüket a lehető legrövidebb idő alatt rendezni fogja.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatársaság.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 31.

Buzakinál mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Szilárd irányzat mellett néhány ezer métermázsra került forgalomba 10 fillérel drágább áron. Egyéb gabonanemek közül rozs szilárd, a többi változatlan. — Idő: hideg.

Buza áprilisra	13.51—52
Buza májusra	13.51—52
Buza októberre	11.28—29
Rozs áprilisra	8.60—62
Rozs októberre	8.50—51
Zab áprilisra	7.20—21
Zab októberre	00.00—00
Tengeri májusra	6.12—13
Tengeri októberre	6.28—29
Répe májusra	13.75—85

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

Összes rendszerű írógépek műszaki vállalat aegnól. Spoolais javító máhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2. 15. Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

Fiatal házások.

(Elbeszélés)

Írta: GYÖNGYÖSSY LÁSZLÓ.

(Folytatás).

— No azért még nem esik ki a világ feneké. A tekintetes urak szívesen megölelnek egy-egy szemrevaló menyecskét, ha szeret tenetik. Egy csók nem a vilár, az öleléstől se török el az ember dereka. Ha így van, segíthetek a bajon. Menjünk vissza. Estére már nem lesz ott az a szony, arról kezeskedem. Tud-e vissza gyalogolói?

— Tudok, de mit akar tenni, csak nem öli meg az uramat?

— Olyat már nem teszek. Az asszonyt elhozom s a tekintetes asszonynak nem lesz több oka a sírásra. Te P-sta, hozd e őt a szam ramat! A juhra vigyázz, egyébképpen én alkonyatok itt leszek.

Rátette a juhászundát s rá ült, jobb kezéből lelógatta a kampós juhászbót s érdekét két oldalt fe huzta, mert a nagy ember lábával surorta volt a földet. A fiatal asszony a szamár mellett gyalogolt. Így indul k Nyirjesnek.

— Sohse busuljon a tekintetes asszony! Most igazán juhásznénak gondolná akárki. Így mentük mi Bóskévit még a vásárra is, én a számaron, ő meg mellette. Néha Bóské rá is ült, de ez a csökönys jószág nem tűrte a fehérrelédel a hátán. Egy szép juhásznótát is enekelek a tekintetes asszonynak, csak ne legyen olyan szomorú:

Van két heti, avagy három,
Hogy a számadómat várom;
Amoda jön számarháton:
Ő lesz talán, amint látom.
Megösmérem jó távólról,
Sereglyeszóru számarról,
Kalapja karimájáról,
Ezüstcsattos kantárszárról.

Igy van az, az öregapámtól tanultam, a dédapám is tudta Juhásznak jó az ilyen nótá.

Rózsika csak nézett felfelé erre a nyugodt emberre. Mintha ő rá is ragadt volna az ő nyugodtságából.

(Folyt. köv.)

NAGY

Szőnyeg-occasio

Bosznay J. és Társa

37 szőnyegáruházában
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Szőnyegmaradékok, egyes függönyök, bútorszövet maradékok féláron!

Ebédli, szalon, férfi- és hálószoba szőnyegek rendkívül leszállított áruk mellett kaphatok, amíg a készlet tart.

Napernyők,

divatkelmék, selymek, csipkék, diszítések

gyönyörű választékban.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár

Szabásomért és munkámért felelősséget vállalok.

PÉNZT

mindenké meg akarom, aki öltönyét vagy felöltőjét

40—50 koronáért

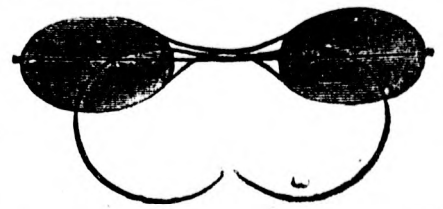
méret után finom gyapjú-
szövetből készített!

Fettman Sándor

ur! szabónál

KOSSUTH UTCÁ 13 SZ.

Gyors és pontos kiszolgálás

Meglepetésül

olcsón vásárolhat látosövet, lorgnetet, arany szemüveget és csipetűt, prizmas látosövet leszállított áron esakis!

FISCHER JAKAB optikusnál,
DEBRECZEN, Főter 23. (Sestina-ház.)

„FAKTOR“ KONYHAKINCS!

Magyar találmány! Világszabadalom!
Hazai gyártmány!

1 db 50 fillér, vidéken 4 fillérrel drágább.

**A FAKTOR egy gyorsfőző, a főző-
edényt kormozás és lepattogás
ellen teljesen megvédő fémlemez,**

FAKTOR pótolja a tűzhelykarikát.
FAKTOR védi az edényt a szabad tűz érintésétől
és gyorsabban főz, mint a szabad tűznél.
FAKTOR védi az edényt a bekormozástól, miáltal
a konyha tiszta marad.

FAKTOR használat által nem pattog a zománc.
FAKTOR megtakarít egész évi használatnál a gyors-
főzés által, tüzelő- és surolóanyag, edény-
stb. legalább 50 koronát.

FAKTOR 3 nagyság, kapható 10-20-21 cm., tehát
minden tűzhelyre alkalmazható.

FAKTOR -ból 2 db-ot is szállítunk 1 K 20 fillér
beküldése után.

**Ügynökök (nők is) esetleg egyedárusítók
vidéken keresetnek, kik havonta 2-300
koronát kereshetnek.**

Felvilágosítást nyújt:

FAKTOR főügynökség Budapest, Lipót-körút 25.

Ön haszontalan-

ságokra kelti pénzét, ha cipője
tisztításához kétes értékű cipő-
kenőcsöket vásárol s nem az egész
országban mindenütt előnyösen
ismert

„BOCSKA Y“ cipőkrém
használja! Gyártja:

Neumann Nandor
vegyészeti gyára DEBRECZEN.
Telefon: 205. Telefon: 205.

!! Kapható: mindenütt !!

Ku csövek, vízvezetési csövek

horgonyozva és feketén,
csatorna-rostélyok, KUT-
KAGYLOK, zablo-csészek.

Vasgerendék, tető-lemezek

horgonyozott és fekete
vaslemezről, asphalt, kat-
ranyos lemezről,

Sesztina Lajosnál

Piacz u. 23.

1894—1910.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Az egyeki vasuti hozzájáró ut 0-0-0506 km. szakaszának kiépítése
összes mellékmunkáival együtt 8964 korona 17 fillérrel előirányoztatván,
a munka biztosítása végett a **folyó évi április hó 28-án delelőtt 10
órákor**, hivatalos helyiségben, zárt írásbeli ajánlatok útján verseny-
tárgyalást hirdetek.

Felhivom ennél fogva vállalkozni kívánókat, hogy ajánlataikat a fent
említett hivatalhoz címezve legkésőbb a tárgyalás napjának d. e. 10 órá-
jáig nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint a távirati vagy
utóajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatok öt pecséttel ellátott zárt borítékban adandók be. A
címezés felett világosan kiírandó az utvonat, amelyre az ajánlat vonatkozik.

A benyújtott ajánlat vissza nem vonható. Az ajánlattevő a beadás
napjától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Egyes munkanemekre, vagy egyes szakaszokra tett ajánlatok figye-
lembe nem vehetők.

Ugy az ajánlat, mint ennek mellékletei szabályszerűen bélyegzendők
és ajánlattevő által sajátkezűleg aláírandók.

A bánatpénzek az állampénztárba, vagy egyik kir. adóhivatalba
befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó. Készpénz vagy érték-
papír bánatpénzüll az ajánlathoz nem csatolható.

A csatolandó bánatpénz 449 00 koronában állapittatik meg.

Az el nem fogadott ajánlatok mellé csatolt bánatpénz csak akkor
fog visszaadni, midőn az árlejtés eredménye felett döntés történik.

Az ajánlattevők kötelezettsége a benyújtáskor veszi kezdetét, míg a
vármegye kötelezettsége csak az ajánlat elfogadása esetén áll be.

A munka szerződése, a tervezet, az általános és részletes határozat-
ok, a debreczeni kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órák
alatt betekinthező, illetve megszerezhető.

Kelt Debreczen, 1910. év március hó 25.

Kovács Gyula,
al.spán.

Képviselet és raktár:

Laczkó László urnál
DEBRECZEN.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, V., Sas-u. 25. szám. Telefonsz. 107—16.

Gyártelep: Selyp. Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi portlandcementet, Vulkanportland cementet, kifünő minő-
ségűt, mely a portlandcement szabványait 50 százalékkal túlháldja.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Kék ibolya“, „Peary“, „Egyszer néztem a szemébe“, „Tüskerózsa“, „Don Caesar“, „Fehérk“, „Csak titokban“.

„Bankár“-nak levél ment a Főpostára.

Kedves vidéki fiatal urileány ismeretséget óhajt egy idősebb igazi uriemberrel, aki állandó barátja lenne. Levelet „No nyulj hozzám“ postrestante, Főposta.

Uraim, ki volna hajlandó egy teljesen független barna nőt 20 koronával kisegíteni. Leveleket „Ószi rózsá“ jellegre Péterfiak postá restante.

Royal kávéházban e lapra figyelmeztetett fehérbluzos hölgyet kérem, hol találkozhatunk. Főposta „Barna 25“ jellegre.

Aranyos kis bakfis ismeretséget óhajtja egy Bpestről (ismeretség hiányában) idejött fiatal ember. Leveleket „Ibolya 27“ a kiadóba.

Fiatal urileány uriember ismeretséget elfogadja. Leveleket „Elhagyatott“ jellegre a kiadóba kérek.

Házasságokat teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen“ házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatványszámot. Budapest, IX. Kinizsi-u. 19. II. e. 11. Válaszbélyeg.

Ajánlat.

Nagy jövedelemre tehetnek szert agilis, tisztességes emberek, akik tűz- és betörésmentes pénzszekrények eladásával állhatnak foglalkozni óhajtanak. Ereoményes működés után egyedárusítás nagyobb területre. Ajánlatok „Panczél“ alatt a kiadóba küldendők.

Mazsola 40. dió 24. lekvár 30, szilva 16 kr. kilója Deutschnál Hatvan-utca

Valódi szegedi rózsá és édes nemes paprika különleges-égek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésén. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79. sz.

Monogrammok himzését elvállalja özv. Ducsy Jozsef Darabos-u. 50.

Jegyesek figyelmébe legjobban ajánlható Kaiser Salamon cég butor és lakberendezési cikkek raktára, ahol óriási választék és kedvező fizetési feltételek mellett szerezhetik be szükségleteiket. KAISER SALAMON Hatvan-utca, 2. sz. Telefon 685.

Arofátylak, legújabb tavaszi ujdonságok Vidánál, Városház alatt.

Sajat termései ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző évek, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Német nyelvi oktatási és — különösen fűrdőkre utazóknak alkalmas — német társalgási órákat elvállalok. Cim a kiadóban.

Másolási munkálatokat egy jóírású fiatal ember elvállal. Cim a kiadóban.

Lakás.

Egy modern négyszobás lakás, fürdőszoba, villanyvilágítással május elsejére kiadó. Széchenyi-utca 23. — Értekezhetni lehet Schweitzer Testvérek varrógépraktárában.

Magános nőnél lakást keres kereskedő. Választ postá restante „Benő“ címre kérek.

Kiadó Kossuth-u. 19. Két bolthelyiség májusra. Értekezhetni a háztulajdonosnál.

A Lorántfy utca 46. sz. házban egy 5 szobás lakás kiadó. Bővebbet a kiadóban

Osmonos burorozott kisebb szoba kiadó Széchenyi-u. 18. Farkasnéál, ajtó 5.

Kereslet.

Egy fiatal özvegy magános urnál gazdaszonyi állást keres. Cim: Molnár Lajosné, Péte fia-u. 4.

Ügyes mosónő kerestetik Burgundia-utca 9. sz.

Mindenos, főzést értő tisztességes nő pusztára felvétetik. Dr. Horváth, Közkórház.

Egy tűzőnő felvétetik Finkelstein Manó Csapó u. 8. sz. cipőfelsőrész készítő.

Azonall belépésre keresek egy kereskedelmi pályára alkalmas tanulót. Ajánlatok Késmárkra (Szepes megye) Markovich János divat- és vászonaru üzletébe intézendők.

Bármily szakmába vágó vidéki ügynök-séget, esetleg raktárnoki állás: elvállal kiváló képzettségű izr. nős egyén. Cim a kiadóba.

Lapunk utcai elárúsításához fiuk (Rikancsok) felvétetnek.

Ügyvédi irodában alkalmazást keres azonnali belépésre egy iradai teendőben jártas joghallgató. Cim megtudható (telefon is) a kiadóhivatalban.

Mindenemű régiséget vásárol. Ki? cim a kiadóban.

Lapunk kiadóhivatalába egy kifutó fiu felvétetik.

Eladás.

Jókarban levő használt salon garnitúra olcsón eladó Beihlen-utca 40.

Egy nagy Gláse féle bőrhasítógép tartalék késsel, továbbá egy 4 loerőjű stabil gözgép (kazan nélkül) kifogastalan állapotban, jutányosan eladó Fried bőrgyárában SIMONTORNYÁN.

Lenőse, konyhára, valamint verőmagnak igen szép, zsizsikmentes, mázsája 28 koronáért eladó David Sándornál Kovásznán, Háromszék megye.

Eladó ebédlő-kredenc márvánnyal, hálószoba berendezés, ruhaszekrények, szövetbutorok, mosdó márvánnyal és zongora — Györfly Aladárné.

Halápi állomáshoz gyalog 10 perenyire, közvetlen az iskola mellett 33 hold föld eladó jó tanyaépületekkel. Felvilágosítást ad: dr. Kőrössi Kálmán ügyvéd, Batthyányi-u. 5.

Eladó nyaraló es nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Értekezhetni Szabó István városi pénztárossal.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

A Darabos-utca 20. és 50-ik számú ház eladó. A tulajdonos címe a kiadóban megtudható.

Tarr Mihály

adásvételi és pénzkölcsön-szerző hirdetési irodája Debreczen, Hatvan-u. 16. Telefon 683.

Törlesztéses pénzkölcsönöket 10 évtől 60 évig terjedő időtartamra lebonyolítok 4 1/2-5 1/2% mellett, házakra, földekre. — Fennálló adósságokat konvertálok, kisebb-nagyobb hivatalnokoknak váltókölcsönt kieszközölök. Szövetkezeteknél második és harmadik helyre pénzt megszerzek. — Étbiztosításokat 20 évtől 60 évig terjedő idő után 15 évi biztosítás mellett. 10 évre kölcsönt nyújtva lebonyolítok.

Mindezekre a megbízatásokra ingyen felvilágosítással szolgálk.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka- és cserépkereskedés

Wesselényi-tér 6. sz. alatt, Berta-gözmalom mellett. Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK

MENETRENDJE

Érvényes 1909 október 1-től.

Debreczenből indul

Nap szaka	Óra perc	Vonatt néme	Hová
éjjel	1 49	személy	Püspökladány, Bpest ny. p.u.
	2 54	"	Máramarossziget Körösm.
regg.	4 36	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
	2 58	mótor	Püspökladány
	5 14	személy	Nyiregyk. Sianki-Szerencs
	5 20	"	Szatmár-Németi
	5 30	mótor	Hajdunánás-Tiszalök
	8 09	"	Hajdunánás
	8 51	személy	Nyiregyháza-Szerencs
	8 57	gyors	Bpest ny. pályaudvar
	9 41	vegyes	Derecske - Nagyléta-Vértes
d. e.	10 00	szem. teh.	Királyháza
	11 11	mótor	Hajduböszörmény
	11 28	szem. teh.	Püspökladány
	11 33	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
	12 10	személy	Bpest, keleti pályaudvar
d. u.	12 20	gyors	Máramarossziget-Körösm.
	12 15	személy	Hajdunánás - Tiszalök
	12 38	"	Nyiregyh. - Sianki - Szerencs
	2 20	mótor	Hajdubadház
	3 11	szem. teh.	Érmihályfalva
	3 45	"	Püspökladány
	3 56	személy	Msziget - Körösmező
	4 28	"	Nyiregyháza - Szerencs
	4 36	"	Hajdunánás - Tiszalök
	4 42	gyors	Budapest, nyugati p. u.
	4 51	vegyes	Derecske - Nagyléta-Vértes
	5 00	"	Tiszafüred
	6 57	gyors	Szatmárnémeti
este	7 00	személy	Büdszentmihály
	7 05	"	Nyiregyháza - Szerencs
	9 00	"	Szolnok
éjjel	10 37	mótor	Nyiregyháza
	10 45	személy	Budapest, k. p. u.
	10 58	"	Máramarossziget

Debreczenbe érkezik

Nap szaka	Óra perc	Vonat néme	Honnan
éjjel	1 29	személy	Máramarossziget
	2 28	"	Budapest k. p. u.
regg.	5 08	"	Nagyvárad - Püspökladány
	6 34	mótor	Nyiregyháza
	6 58	személy	Királyháza
	7 14	személy	Tiszalök - Hajdunánás
	7 20	vegyes	Nagyléta - Vértes - Derecske
	7 32	személy	Tiszafüred
	7 46	szem. teh.	Püspökladány
	8 10	személy	Szerencs - Nyiregyháza
	8 46	gyors	Szatmár-Németi
d. e.	9 36	mótor	Püspökladány
	11 22	személy	Szerencs - Nyiregyháza
	11 26	mótor	Hajdunánás
	11 40	személy	Körösmező - Msziget
d. u.	12 08	gyors	Bpest ny. p. u.
	2 00	mótor	Tiszalök - Hajdunánás
	2 51	szem. teh.	Püspökladány
	3 05	vegyes	Nagyléta - Vértes - Derecske
	3 25	személy	Sianki - Szerencs - Nyiregyh.
	3 36	"	Bpest k. p. u.
	3 40	mótor	Hajduböszörmény
	4 22	gyors	Körösmező - Msziget
	6 44	vegyes	Füzesabony - Tiszafüred
este	6 27	személy	Tiszalök - Hajdunánás
	6 34	mótor	Hajdubadház
	6 43	személy	Szatmárnémeti
	6 49	gyors	Bpest ny. p. u.
	7 04	szem. teh.	Nyiregyháza
	8 46	személy	Szerencs - Nyiregyháza
éjjel	9 25	"	Szolnok - Püspökladány
	10 09	"	Füzesabony - Tiszafüred
	10 12	"	Körösmező - Msziget
	10 20	"	Sianki - Szerencs - Nyiregyh.
	10 28	"	Tiszalök - Hajdunánás